

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Instruks 10

Stivelseskartofler

Instruks for gennemførelse af kontrolbesøg hos ansøgere med stivelseskartofler 2026

Marts 2026, version 1

Dokumentinfo:

Dokumenttype:	Instruks, kontrolinstruks
Klassifikation:	Arbejdsbrug
Dataejer:	VIMOE
Forfatter:	SARLIN
Godkender(e):	KAKJ
Ikrafttrædelsesdato:	22-05-2026
Dato for næste revision:	20-03-2027

Revisionshistorik:

Dato	Noter	Forfatter(e)	Godkendelse
30-03-2026	Instruks i høring ved ordningsgrupper	SARLIN	KAKJ
20-05-2026	Instruks til godkendelse ved Team Kontrolkoordinering og Support	SARLIN	KAKJ
22-05-2026	Instruks godkendt ved Team Kontrol og Support	SARLIN	KAKJ

Redaktion: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Tekst: Team Kontrolkoordinering & Support, Regional Kontrol

Foto: Anette Rasmussen - stivelseskartoffelsort *Ydun*

ISBN: 97887-85311-53-5

Workzone nr.: 26-13-000004

Indhold

1.	NYT SIDEN 2025	4
2.	INDLEDNING	4
3.	MANGLER I ANSØGNINGEN	4
3.1	Svig og omgåelse	4
3.2	Rådighed	4
3.3	Mindste areal for marker	5
4.	IKKE-TILSKUDSBERETTIGEDE AREALER	5
5.	KONTROLLEN	5
5.1	Gennemførelse af kontrolbesøg	5
5.2	Afrapportering	5
6.	PLANTEDÆKKE	6
7.	SAMMENHÆNG TIL ANDRE ORDNINGER	7
8.	RETSGRUNDLAG	7
8.1	EU-regler	7
8.2	Danske regler	7
 BILAG 1 – LISTE OVER GODKENDTE STIVELSESKARTOFFELSORTER		
	(POSITIVLISTEN)	8

1. Nyt siden 2025

Det er muligt at godkende arealet som stivelseskartofler ud fra dokumentation for afsætning uden sortsbestemmelse læs mere i afsnit 5.

Sortslisten er udvidet med en række nye sorter og bilaget er derfor opdateret.

Definition af arbejdsarealer er præciseret læs mere under afsnit 6.

Kontrollen af leveringskontrakter er præciseret, så det fremgår, at denne kan fremvises på kontrolbesøget og at det i så fald skal dokumenteres af kontrolløren.

Endelig er enkelte afsnit sprogligt opdateret og gentagelser fjernet.

2. Indledning

Kontrolårsag

Formålet med tilskudsordningen er at sikre en fortsat rentabilitet og konkurrencedygtighed i stivelseskartoffelsektoren i perioden 2023-2027. Ordningen skal kompensere for det fald i tilskud, som stivelseskartoffelsektoren fik, da betalingsrettighederne blev afskaffet.

Ordningen kan søges af alle aktive landbrugere, der har omdriftsarealer med stivelseskartofler. Det er et kriterium, at der samtidig søges om grundbetaling og arealet er tilskudsberettiget til grundbetaling i 2026. Det ansøgte areal skal være tilplantet med stivelseskartofler og være anmeldt med afgrødekode 151. Ansøger skal enten vælge en eller flere sorter fra positivlisten i Bilag 1 eller kunne fremvise en leveringskontrakt med en kartoffelmelsfabrik for ansøgningsåret.

Det er et kriterium, at arealet skal være tilskudsberettiget til grundbetaling i 2026. Det kontrolleres i den satellitbaserede kontrol. Du kan dog være nødt til at udvide kontrollen til grundbetaling, hvis der er åbenlyse overtrædelser. Læs mere i instruks 2 og 3.

Det er en forpligtigelse, at der dyrkes tilskudsberettigede stivelseskartoffelsorter, som skal kontrolleres ved kontrolbesøg.

Deadline for kontrol af stivelseskartofler er den 25. juli.

3. Mangler i ansøgningen

3.1 Svig og omgåelse

I forbindelse med kontrolbesøg kan du støde på ting eller forhold, der tyder på, at en ansøger bevidst forsøger at få udbetalt tilskud, ansøger ikke er berettiget til.

Det er vigtigt at registrere mistanke om svig eller omgåelse, så der kan følges op på mistanken ved en særskilt undersøgelse. Læs mere om svig og omgåelse i Instruks 2 kapitel 8.

Du må ikke oplyse ansøger om, at der er mistanke om svig eller omgåelse.

3.2 Rådighed

Som udgangspunkt bliver rådighed kontrolleret administrativt. Du skal kontrollere for rådighed, hvis det fremgår af kontrolgrundlaget, eller hvis der opstår tvivl om rådigheden i forbindelse med kontrollen. Se Instruks 2 kapitel 7.

3.3 Mindste areal for marker

Et landbrugsareal skal som hovedregel være et sammenhængende areal på mindst 0,30 ha for at være tilskudsberettiget til stivelseskartofler. Arealer betragtes som sammenhængende, hvis de ligger i samme markblok og er forbundet af en passage, som udgør et landbrugsareal, der er mindst 5 meter bredt. Se mere vedrørende kontrol af mindste arealer i Instruks 2 kapitel 5.

4. Ikke-tilskudsberettigede arealer

Der er en række elementer og arealer, der ikke lever op til definitionerne af tilskudsberettigede arealer. De er derved ikke berettigede til grundbetaling eller bio-ordninger.

Konstaterer du følgende, kan der være tale om ikke-tilskudsberettigede arealer afhængigt af de nærmere omstændigheder:

- Menneskeskabte konstruktioner
- Arealer anvendt til anden aktivitet end landbrug, herunder opbevaring
- Ikke-tilskudsberettigede afgrøder og manglende plantedække
- Arealer under vand eller med vandforekomster
- Træer og skov
- Naturarealer uden landbrugsaktivitet
- Eksproprierede arealer

Listen er ikke udtømmende, og der kan være undtagelser. Læs mere i Instruks 2 kapitel 3 for en uddybende beskrivelse samt om kontrol af ikke-tilskudsberettigede arealer.

5. Kontrollen

5.1 Gennemførelse af kontrolbesøg

Såfremt kontrollen gennemføres FØR blomstringsperioden, kan kontrolløren bede om at dokumentation for afsætning af kartoflerne. Se mere i kapitel 6.

Hvis ansøger ikke kan fremvise dokumentation, skal det kontrolleres, om det er en stivelseskartoffelsort. I så fald skal kontrollen gennemføres i blomstringsperioden, da det på dette tidspunkt er muligt at skelne imellem de forskellige kartoffelsorter uden at grave kartoflerne op. Det vil typisk være i juli måned.

Kontrollerne skal enten:

- gennemføres af en arealkontrollør, som har kompetence til at kunne identificere de godkendte stivelseskartoffelsorter (jævnfør bilag 1) og som kan skelne dem fra andre kartoffelsorter
- gennemføres som en dobbeltbemandet kontrol med en arealkontrollør og en kartoffelkontrollør (f.eks. i forbindelse med udtagelse af knoldprøver).

Gennemføres kontrollen som en dobbeltbemandet kontrol, behøver de to kontrollører ikke gennemføre besøget samtidig.

Hvis relevant, skal arealkontrolløren gøre ansøger opmærksom på, at der kommer en kartoffelkontrollør på et senere tidspunkt. Spørg gerne ansøger om vedkommende vil kontaktes af kartoffelkontrolløren eller ej.

5.2 Afrapportering

Du skal udfylde fanen ”Besøgsdata” i kontrolopgaven med startdato, som du plejer. Det vil sige med dato og tidspunkt for start af kontrolbesøget. Slutdatoen skal udfyldes med den seneste besigtigelsesdato. Det vil sige den dag, du besigtiger de sidste marker på arealkontrollen, eller den dag, hvor kartoffelkontrolløren besigtiger marker med stivelseskartofler, alt efter hvilken forekommer sidst.

Du skal desuden udfylde feltet ”Dobbeltbemandet kontrol” med initialerne på den kartoffelkontrollør, som har kontrolleret marker med stivelseskartofler.

Du skal ændre besigtigelseskvitteringerne på markerne med stivelseskartofler til den seneste besigtigelsesdato, når kontrollen er afsluttet. I bemærkningsfeltet til besigtigelseskvitteringen skriver du, at marken også er besigtiget den dato, du udførte arealkontrollen.

6. Plantedække

Ansøger skal have tilplantet sine arealer, hvortil der søges tilskud til stivelseskartofler, med én eller flere af de stivelseskartoffelsorter, der fremgår af positivlisten i Bilag 1. Alternativt kan andre sorter plantes, hvis det er aftalt via leveringskontrakt med en kartoffelmelsfabrik.

Såfremt ansøger kan fremvise dokumentation for, at kartoflerne skal afsættes som stivelseskartofler, er det ikke nødvendigt at bestemme om det er en stivelseskartoffelsort. Start derfor med at efterspørge dokumentation og tag fotos af denne. Kan ansøger ikke fremvise dokumentation eller eftersende den med en kort frist, skal sorten bestemmes af en kontrollør, der har kompetence hertil jf. afsnit 5.1. Eftersendes dokumentationen, skal du huske at journalisere den på sagen.

Der gives ikke tilskud til ikke-produktive elementer som 3-meters bræmmer, småbiotoper, markkrat, GLM-søer og GLM-fortidsminder. Disse kan godt indgå i ansøgers markindtegnning. Det bliver automatisk fratrukket som støtteberettiget til bioordningen. Det vil fremgå af kontrolgrundlaget, hvor arealet med støtte til stivelseskartofler vil være mindre end markens samlede areal.

Arbejdsarealer er tilskudsberettigede, såfremt det er en del af dyrkningen af stivelseskartofler. Det betyder, at forageren i enderne af marken, som bruges som vendeareal, er tilskudsberettiget. Det er i den sammenhæng uden betydning, om forageren er utilplantet eller tilsået med enårig afgrøde som korn. Gange og ubefæstede kørespor uden tilplantning i marken regnes som arbejdsarealer. Det samme gælder spor efter kørsel med stenstrengsnedlægger, som ofte resulterer i en utilplantet stribe i siden af marken.

Hvis du på kontrollen konstaterer arealer ned til 0,01 ha, som ikke er tilplantet med kartofler, med undtagelse af arbejdsarealer, skal du underkende arealet med følgende observation i IMK:

- Der er ikke kartofler på arealet (17.1.1)

Herudover skal du ændre afgrødekoden til den konstaterede, for eksempel græs. Se mere i Instruks 2 kapitel 4.

Hvis du på kontrollen konstaterer arealer ned til 0,01 ha, som er tilplantet med kartofler, men hvor sorten ikke er tilskudsberettiget til stivelseskartofler, skal du underkende arealet med følgende observation i IMK:

- Ikke godkendt sort (17.1.2)

Herudover skal du ændre afgrødekoden til den konstaterede, for eksempel spise- eller læggekartofler. Se mere i Instruks 2 kapitel 4.

Konstaterer du på kontrollen, at et areal ned til 0,01 ha muligvis ikke er tilplantet med godkendte stivelseskartoffelsorter, skal du tale med ansøger om, hvorvidt ansøger har indsendt leveringskontrakt på den pågældende kartoffelsort. Hvis ansøger oplyser, at kontrakten er indsendt sammen med ansøgningen i TastSelv, skal du ringe til vagttelefonen. Vagttelefonen undersøger, om leveringskontrakten er indsendt. Fremviser ansøger kontrakten på kontrolbesøget, skal du tage fotos af kontrakten. Skriv en bemærkning til sagsbehandler om, at kontrakten er forevist og kan ses i IMK.

Orientér dig i billedkataloget til bestemmelse af stivelseskartoffelsorter på Arealkontrolportalen. Bemærk at kataloget kun omfatter godt halvdelen af de tilladte sorter.

Hvis det stadig ikke er muligt at identificere sorten, skal en kontrollør, der har været på kursus i kartofler og knoldprøvetagning, udtage knoldprøver fra marken. Knoldprøverne skal sendes til genetisk analyse på et godkendt laboratorium for endelig bestemmelse af sorten. Kontakt Vagttelefonen, hvis du skal sende knoldprøver til analyse. Markens status vil være uafklaret, indtil resultatet af analysen foreligger.

Hvis der er udtaget knoldprøver til bestemmelse af sort, skal du tilføje følgende observation til arealet:

- Der er taget sortsprøver (17.1.3)

Dokumentér udtagningen af knoldprøver med fotos. Orientér ansøger om, at der er indsendt prøver.

Afvent svar fra laboratoriet. Når du har modtaget svaret, skal du slette observationen igen, hvis knoldprøven viser, at sorten er godkendt som stivelseskartoffel. Afslut herefter sagen på normal vis.

Hvis knoldprøven viser, at sorten ikke er godkendt som stivelseskartoffel, skal du tilføje observation (17.1.2) til arealet og ændre afgrødekoden, så ansøger bliver hørt på analyseresultatet. Afslut herefter sagen på normal vis.

Bemærk, at ansøger ikke kan anvise andre arealer med stivelseskartofler end de ansøgte, hvis der er marker, der underkendes helt eller delvist.

7. Sammenhæng til andre ordninger

Tilskud til stivelseskartofler kan kombineres med grundbetaling, ø-støtte, varieret planteproduktion og økologisk arealstøtte.

8. Retsgrundlag

Reglerne af betydning for tilskud til stivelseskartofler findes i følgende forordninger, love og bekendtgørelser.

8.1 EU-regler

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 (CAP-planforordning).

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 (Den horisontale forordning).

8.2 Danske regler

Lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.

Bekendtgørelse nr. 1341 af 21. november 2025 om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv.

Bekendtgørelse nr. 1363 af 25. november 2025 om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2026.

Bekendtgørelse nr. 1454 af 01. december 2025 om konditionalitet og social konditionalitet for 2026.

Bilag 1 – Liste over godkendte stivelseskartoffelsorter (Positivlisten)

Adelinde	Fyone	Seresta
Aletta	Hermans	Serum Star
Allstar	Hydra	Signum
Altus	Janick(PL13-0304)	Simphony
Antora	Jonas	Skawa
Ardeche	Jubilat	Skarlos (SL14-363)
Avamond	Kardal	Scoop (SL15-508)
Avarna	Kratos	Smaragd
Aveline	Kuba	Solution
Avenance	Kuras	Spark
Aventor	LD17	Sprinter
Aventra	Luneba	Starne
Aventus	Nofy	Stiletto
Avenue	Nohka (15 NOH 7)	Stratos
Axion	Novano	Supporter
Balder	Oleva	Tarzan
BMC	PL 15-0706	Thor

Ebexa	Quadriga	Triton
Eurogrande	Saprodi	Verdi
Eurotonda	Sarion	Wotan
Euroviva	Scala	Ydun
Falcon	Senata	Zeka
Festien	Sereno	